

СОВЕТ
БУРУНДУКОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
КАЙБИЦКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
БОРЫНДЫК АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

11.02.2022

Борындык ав.

№ 25

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы
«Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Уставына үзгәрешләр кертү турында

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлеге Советының 2018 елның 1 октябрдәгә 13 номерлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Борындык авыл жирлеге» Уставын «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законга һәм «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына туры китерү максатларында Кайбыч муниципаль районының Борындык авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр проектын кабул итәргә (1нче кушымта)

2. Расларга:

«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлеге Советы карары проектына гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе (2 нче кушымта);

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» карары проекты буенча гавами тыңлаулар үткәрү тәртибе (3 нче кушымта).

3. «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» карар проекты буенча кәргән тәкъдимнәрен исәпкә алу, гомумиләштерү һәм

карау буенча түбәндәге составта эшче төркем төзәргә:

Гайнетдинов Алмаз Ринат улы – төркем житәкчесе, эшче төркем – Фәтхуллина Флүзә Рәхимулла кызы, Нигъмәтжанова Рузалинә Рифкат кызы, Хөсетдинов Радик Фаил улы .

4. Гавами тыңлауларны 2022 елның 03 мартында 10.00 сәгатәтә Кайбыч районы, Борындук авылы, Октябрь урамы, 22 йорт адресы буенча урнашкан Борындук Мәдәният йорты бинасында уздырырга.

5. Эшче төркемгә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Борындук авыл җирлеге Советы депутатлары һәм «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының “ Борындук авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» карар проекты буенча гражданның тәкъдимнәрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Борындук авыл җирлеге Советы карарында чыгарырга.

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының «Борындук авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» карар проекты буенча кәргән тәкъдимнәренә исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшче төркемгә йөкләргә.

7. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында һәм Кайбыч муниципаль районы Борындук авыл җирлегенә <http://burunduk-kaybici.tatarstan.ru> веб-адресы буенча рәсми сайтында бастырырга.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Борындук авыл җирлеге Башлыгы

А.Р.Гайнетдинов

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Борындык авыл жирлеге Советының
2022 е. 11 февралендәге 25 номерлы
карарына 1нче кушымта

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр

1. 1 статьяда «« Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Борындык авыл жирлеге»» сүзләрен «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Борындык авыл жирлеге»» сүзләре белән алмаштырырга.

2. 2 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Жирлек чикләре «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренң территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 25-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән».

3. 5 статьяда:

1 өлешнең 9 пункттындагы беренче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аның предметы булып Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан һәм күрсәтелүче хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен үтәү торган төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, Жирлек территориясен күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә төзекләндерүне оештыру, шулай ук торак пунктлар чикләрендә урнашкан урманнардан, махсус сакланылучы табигать территорияләреннән файдалануны, аларны саклауны оештыру;»;

1 өлешнең 9 пункттындагы унтугызынчы абзацын үз көчен югалткан дин танырга;

4. 6 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 16 һәм 17 пунктлар өстәргә:

«16) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр күрсәтелгән вазыйфаны биләгән вакытка торак урыны бирү;

17) алкогольле, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.».

5. 16 статьяда:

9 өлөшкө түбөндөгө эчтөлөклө 7 пункт өстөргө:

«7) инициативалы проект турында фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»;

түбөндөгө эчтөлөклө 10.1 өлөш өстөргө:

«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары проект инициаторлары буларак инициатив проектны тәкъдим итә ала.».

6. 19 статьяның 10 һәм 11 өлөшләрән түбөндөгө редакциядә баян итәргә:

«10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе Жирлек уставы һәм (яисә) норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм Жирлек Советының халыкка алдан хәбәр итү, гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында Жирлек халкына алдан хәбәр итү, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан ук таныштыру, шул исәптән аны урнаштыру юлы белән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрөндөгө Жирлек рәсми сайтында (алга таба - рәсми сайт) урнаштыру, Жирлектә яшәүчөләрнең муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган искәрмәләрән һәм тәкъдимнәрән, шул исәптән рәсми сайт ярдәмөндә, халык тыңлауларында катнашуны, гавами тыңлауларның (гавами тыңлауларның) нәтижәләрән бастырып чыгаруны, шул исәптән аларны гавами тыңлауларның нәтижәләрән бастырып чыгаруны, шул исәптән, кабул ителгән карарларны, шул исәптән рәсми сайтта, аларны урнаштыру юлы белән, аларны рәсми сайтта бастыруны тәмин итә торган башка чараларны күздә тотарга тиеш.

Жирлек Советы Уставы һәм (яисә) норматив хокукый актлары белән, әлегө өлөшнөң беренчө абзацында күрсәтелгән материалларны һәм мәгълүматны урнаштыру, Жирлектә яшәүчөләрнең муниципаль хокукый акт проекты буенча үз искәрмәләрән һәм тәкъдимнәрән тапшыру мөмкинлегөн тәмин итү, шулай ук Поселения халкының гавами тыңлауларда катнашуы өчөн, рәсми сайтның мондый максатлары өчөн мәжбүри файдалану турындагы таләпләрне үтәп, әлегө статьяның максатлары өчөн файдалану тәртибе Россия Федерациясө Хөкүмәтө тарафыннан билгеләнә торган «Бөрдәм дәүлөт һәм муниципаль хөзмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүлөт мәгълүмат системасы файдаланылырга мөмкин, дип билгеләргө мөмкин.

11. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау кагыйдәләре проектлары, территорияләрне төзөкләндөрү кагыйдәләре просктлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлегөннән яисә капитал төзелеш объектннан файдалануның шартлычә рөхсәт ителгән төрөнә яисә рөхсәт бирү турындагы карарлар просктларына, капитал төзелеш объектларын төзүнең иң чик параметрларынан тайпылуга рөхсәт бирү, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү турындагы карарлар проектларына, жир кишәрлекләрөннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн һәм мондый файдалануның башка төрөн үзгөртү мәсьәләләрөнә, жирдән файдалануның расланган кагыйдәләре булмаганда һәм төзелеш корылмалары төзү турындагы кануннар нигезөндө гавами тыңлаулар яисә ижтимагый фикер алышулар үткөрөлә.»;

7. 20 статьяда:

1 өлештә «һәм жирле үзидарәнен вазыйфаи затлары» сүзләреннән соң «инициатив проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу» сүзләрен өстәргә»;

2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Инициатив проектлар кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жылышында уналты яшыкә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хоуклы. Инициатив проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жылышын билгеләү һәм уздыру тәртибе Дәүләт Советы карары белән билгеләнә.»

8. 22 статьяда:

2 өлештә «торақ пунктта яшәүчеләрнең» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенә бер өлешә)» сүзләрен өстәргә;

3 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 5 пункт өстәргә:

«5) торақ пункт территориясенә әлегә өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча жирлек составына керүче торақ пункт территориясә өлешендә Татарстан Республикасы законы нигезендә.»;

4 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Гражданнарның жыены жирлек башлыгы йә сайлау хоукына ия, кимендә 10 кеше яши торган торақ пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

Әлегә статьяның 3 өлешендә 5 пунктында каралган гражданнарның жыены, 10 кешедән дә ким булмаган санда торақ пункт территориясенә тиешле өлешендә яшәүче кешеләр төркеме инициативасы белән, Жирлек Советы тарафыннан чакырылырга мөмкин.

Гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча гражданнар жыены үткәреләргә мөмкин булган Кайбыч муниципаль районы чикләрендәге жирлек составына керүче торақ пункт территориясенә бер өлешенә чикләрен билгеләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

9. 23 статьяда:

2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле жөмлә өстәргә:

«Гражданнарның инициатив проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораштыруда жирлек халкы яисә инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган өлешендә уналты яшыкә житкән яшәүчеләр катнашырга хоуклы.»;

3 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә:

«3) уналты яшькә житкән инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлектә яшәүчеләрнең яисә аның өлешләрендә гражданнарның әлеге инициатив проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау өчен.»;

5 өлештә:

беренче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Гражданнардан сорашып белешүне билгеләү турындагы карар Жирлек советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнардан сорашып белешү уздыру өчен жирлекнең рәсми сайты «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә кулланылырга мөмкин. Гражданнардан сорашып белешүне билгеләү турында Жирлек Советы карарында түбәндәгеләр билгеләнә:»;

түбәндәге эчтәлекле 6 пункт өстәргә:

«6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://burunduk-kaubici.tatarstan.ru> веб-адрес буенча рәсми сайтынан файдаланып халыктан сораштыру үткәрелгән очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе:»;

7 өлешнең 1 пунктында «яисә Жирлек халкы» сүзләрен өстәргә.

10. түбәндәге эчтәлекле 26.1 статья өстәргә:

«26.1 статья. Инициатив проектлар

1. Жирлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру максатларында, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча, жирлекнең башкарма комитетына инициатив проект кертелергә мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган жирлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе Жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны кертү инициативасы белән уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркөм, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, авыл торак пункты старостасы (алга таба - проект инициаторлары) чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркөмнең минималь саны Жирлек Советының норматив хокукый акты белән киметелергә мөмкин. Жирлек Советының норматив хокукый акты нигезендә проект инициаторы булу хокукы шулай ук жирлек территориясендә ошчәңлек алып баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициатив проектта түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) жирлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләр) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт белән катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түлүүлөрнөң планлаштырылган күләменнән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү;

8) Жирлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешенә Жирлек Советы карарында билгеләнгән тәртип нигезендә күрсәтү;

9) Жирлек Советы карарында каралган башка белешмәләр.

4. Жирлек Башкарма комитетына кертелгәнче инициатива проекты гражданнар жыенында, жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, инициатив проект турында фикер алышу, жирлектә яшәүчеләрнөң яисә аның өлешенөң мәнфәгатләренөң туры килүен билгеләү, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатчанлыгын билгеләү, шулай ук инициатив проектны хуплау турында гражданнарның жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан карар кабул итү максатларында каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проект каралырга мөмкин.

Жирлек Советы карары белән шулай ук гражданнардан сорашып белешү, имзалар жыю юлы белән инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау мөмкинлеге карала ала.

Инициатив проектны гамәлгә керткәндә проектның инициаторлары Жирлек Башкарма комитетына гражданнарның жыены, жыелышы яисә конференциясе беркетмәсен, гражданнарның сораштыру нәтижәләрен һәм (яисә) гражданнарның инициатив проектка Жирлек халкы яисә аның өлеше тарафыннан ярдәм күрсәтүне раслый торган имза кәгазьләрен теркиләр.

5. Инициатив проектны муниципаль берәмлекнөң башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат Жирлек жирлегенөң рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә инициатив проект жирле администрациягә кертелгән көннән алып өч эш көне эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук проектның инициаторлары хакында белешмәләренә үз эченә алырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар Жирлек Башкарма комитетына аларны тәкъдим итү срогын күрсәтеп, үзләренөң кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен тәкъдим итү мөмкинлеге турында мәгълүмат алалар. Үзләренөң искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яшыкә житкән Жирлек халкы жибәрергә хоуклы. Күрсәтелгән мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

Авыл торак пунктында күрсәтелгән мәгълүмат гражданнарга авыл торак пунктының старостасы тарафыннан житкерелергә мөмкин.

6. Инициатив проект Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан аны керткән көннән алып 30 көн эчендә һичшиксез каралырга тиеш. Муниципаль берәмлекнөң башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендә эшләүне жирле бюджет турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә тиешле максатларда жирле бюджет проектны төзү һәм карау тәртибенә туры китереп (жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты түбәндәге очраklarның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Жирлек уставына туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының кирәкле вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлегә булмау;

4) инициатив түләүләре барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чаралар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау;

5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижелерәк хәл итү мөмкинлегә булу;

6) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты хокуклы, ә әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пункттында каралган очракта проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны үз компетенцияләре нигезендә башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органы каравына тәкъдим итәргә тиеш. 9. Инициатив проектларны күрсәтү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү тәртибе Жирлек Советы (Совет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданның жыенының) тарафыннан билгеләнә.

10. Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенән финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата инициатив проектлар булырга тиешле белешмәләр составына таләпләр, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары закон һәм (яисә) Россия Федерациясе субъектының башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 өлешләрендәге таләпләр кулланылмый.

11. Жирлек Башкарма комитетына берничә инициативалы проект, шул исәптән эчтәелге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, кертелгән очракта, Жирлек Башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алу өштыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү коллегияль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны төзү һәм аларның эшчәнлек тәртибе Жирлек Советы карары белән билгеләнә. Коллегияль органның (комиссиянең) составы Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Мондый

чакта коллегияль орган (комиссия) эгъзаларының гомуми санының яртысы Жирлек советы тэкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегияль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, Жирлек территориясендә гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан вәкаләтле башка гражданнар, шулай ук Россия Федерациясе законнарында билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны жәмәгать контролендә тотарга хокуклы.

14. Инициатив проектны Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан карау, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы, шул исәптән акчаларны куллану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Жирлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында Жирлек Башкарма комитеты хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән соң 30 календарь көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Жирлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Жирлек Башкарма комитетының күрсәтелгән мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пункттында күрсәтелгән мәгълүмат гражданнарга авыл торак пункты старостасы тарафыннан житкерелергә мөмкин.».

11. 40 статьяның 1 өлешендәге 7 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7) Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы булу яисә яшәү урыны яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданы, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;».

12. 46 статьяның 1 өлешендәге 9 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит

дәүләт граждандлығы булу яисә яшәү урыны яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданы, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;».

13. 49 статьяда:

1 өлешнең 6 пунктындагы өченче абзацны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслый, төзекләндерү өлкәсендә аның предметы булып Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэмин итү таләпләрен үтәү тора торган муниципаль контрольне гамәлгә ашыра, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра, шулай ук жирлек чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, махсус сакланылуы табиғат территорияләреннән файдалануны, саклауны, аларны торгызуны оештыра;»;

1 өлешнең 6 пунктындагы егерменче абзацны үз көчен югалткан дип таңырга; 2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле уналты һәм унжиде абзацлар өстәргә:

«участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр күрсәтелгән вазыйфаны биләгән вакытка тора урыны бирү;

алкогольле, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.»;

3 өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендәге Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу;

2) Жирлек территориясендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

Муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашыру «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән жайга салына.»;

14. 51 статьяның 6 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 4.1 пункты өстәргә:

«4.1) авыл торак пункттында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча инициатив проект кертү инициативасы белән чыгыш ясарга хокуклы;».

15. түбәндәге эчтәлекле 56.1 статья өстәргә:

«56.1 статья. Инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс агыштан һәм башкача тәмин итү

1. Әлеге Уставның 26.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү чыганагы булып, жирлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында бирелгән Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан инициатив түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансфертлар күләмнәрен исәпкә алып, инициатив проектларны гамәлгә ашыруга жирле бюджет турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә, конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында гражданның, индивидуаль эшкүарларның һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә барлыкка килгән юридик затларның ирекле нигездә түләнә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган акчалары аңлашыла.

3. Инициатив проект гамәлгә ашырылмаган очракта, инициатив түләүләр аларны жирле бюджетка күчәргән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициатив түләүләрнең калган өлеше барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән түләүләр аларны жирле бюджетка күчәргән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш.

Жирле бюджетка күчәргән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе Жирлек Советы карары (Совет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданның карары) белән билгеләнә.

4. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру шулай ук кызыксынган затларның ихтыяры мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашулары рәвешендә дә тәмин ителергә мөмкин.».

16. 71 статьяның 9 өлешенә түбәндәге эчтәлекле бишенче абзац өстәргә:

«-Россия Юстиция министрлыгы порталында хокукый акт текстын урнаштыру «Россия Федерациясендә норматив хокукый актлар» (<http://pravo-minjust.ru>, <http://право-мишност.рф>).»

17. 79 статьяда:

3 өлешенә үз көчен югалткан дип танырга;

7 өлеш:

1 түбәндәге эчтәлекле яңа өченче абзац өстәргә:

«Россия Федерациясенең милли үсеше максатларын һәм гавами хакимият органнары эшчәнлегенең аларга ирешү юнәлешен билгели торган документлар;»;

өченче - жиденче абзацларны дүртенче - сизгенче абзацлар дип санарга;

9 өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«9. Жирлек бюджеты турындагы карар белән түбәндәгеләр раслана:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.1 статьясында каралган очракларда бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.2 статьясында каралган очракларда бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

- чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) йә чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), чыгымнар төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яисә) эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), бюджетлар чыгымнары классификациясенең чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясенең тиешле бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, тиешенчә Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Законнда, муниципаль Жирлек Совстында, хокукый актында билгеләнгән очракларда бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

- бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларыннан тыш, чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

- чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

- чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет раслана торган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимсидә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) расланган (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

- чираттагы финанс елына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары (чираттагы финанс елы һәм план чоры);

- муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, чираттагы финанс елыннан (чираттагы финанс елы һәм һәр елгы план чорының) килүче елның 1 гыйнварына торышы буенча, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтелеп;

- федераль бюджетның һәм Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының, Татарстан Республикасы бюджетының һәм бюджеттан тыш дәүләт территориаль фондлары бюджетларының, жирле бюджетның Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы законында, Дәүләт Советы муниципаль хокукый актында билгеләнгән башка күрсәткечләр.»;

18. 81статьяда:

1 өлештә «торак пункт» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенен өлешләре)» сүзләрен өстәргә;

2 өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданның бер мәртәбә бирелә торган түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешендә 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында гражданның жыенында каралган очракларда хәл ителә.».

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Борындык авыл жирлеге Советының
2022 е. 11 февралендәге 25 номерлы
карарына 2 нче кушымта

«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Борындык авыл жирлеге Советы карары проектына гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе

1. «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» карар проектына тәкъдимнәр Кайбыч муниципаль районының Борындык авыл жирлеге советына түбәндәге адрес буенча 422322, Татарстан Республикасы, Кайбыч муниципаль районы, Борындык авылы, Октябрь урамы, 22 йорт кушымта бирелгән үрнәк буенча язма рәвештә төзәтмәләр таблицасы рәвешендә кертелә:

№ №	Пункт, пунктча	Карар проекты тексты	Проект тексты	Төзәтмәне исәпкә алып, проект тексты	Төзәтмә авторы (Ф.И.А., адрес, телефон, эш, уку урыны)

Тәкъдимнәр Борындык авыл жирлегенә мәгълүмат стендында урнаштырылган көннән алып эш көннәрендә 8 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр бер ай эчендә кабул ителә.

2. Чыгыш хокукы белән гавами тыңлауларда катнашуга гаризалар түбәндәге адрес буенча: 422322, Татарстан Республикасы, Кайбыч муниципаль районы, Борындык авылы, Октябрь урамы, 22 йорт шәхсән яки почта аша бирелә (конвертта «Устав» яки «гавами тыңлаулар» тамгасы белән), шулай ук 33243 факс буенча.

Заявклар эш көннәрендә гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча 8 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр кабул ителә.

3. Гражданнарның тәкъдимнәре Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлегенә Советы аппараты хезмәткәрләре тарафыннан теркәлә һәм законлылык, хокук тәртибе мәсьәләләре буенча даими комиссиягә, гавами тыңлаулар үткөрү буенча жирле үзидарәгә тапшырыла.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Борындык авыл жирлеге Советының
2022 е. 25 февралендәге 25 номерлы
карарына 3 нче кушымта

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» карары проекты буенча гавами тыңлаулар үткөрү тәртибе

1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» карары проекты буенча гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының «Борындык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставының 19 статьясы, әлеге Тәртип нигезендә уздырыла.
2. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлегенең Советына гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар тапшырган кешеләр дә үзләренең тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларда катнашучылар булып тора.
3. Халык тыңлауларында чыгыш ясау хокукыннан башка, гавами тыңлауларда катнашучы барлык кызыксынучы кешеләр, массакүләм мәгълүмат чаралары катнашырга мөмкин.
4. Катнашучыларны теркәү гавами тыңлаулар башланганчы 30 минут кала башлана.
5. Халык тыңлауларында рәислек итүче булып Жирлек башлыгы яисә аның йөкләмәсе буенча Жирлек житәкчесенең башка вазыйфай заты тора.
6. Халык тыңлаулары рәиснең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнең асылы, тыңлаулар уздыру тәртибе турында хәбәр итә.
7. Беркетмәне рәсмиләштерү, кәргән тәкъдимнәрен, рекомендацияләрен исәпкә алу өчен, рәис тәкъдире буенча, житәкче һәм секретариатның ике әгъзасы составында гавами тыңлаулар секретариаты сайлана.
8. Төп доклад белән Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлегенең законлылык, хокук тәртибе һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиянең карары белән вәкаләтле депутаты чыгыш ясыя.
9. Чыгыш хокукы белән гавами тыңлауларда катнашучылар, гариза бирү вакытына карап, чират тәртибендә үз тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен чакырыла.

10. Гавами тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары 7 минуттан артык дәвам итәргә тиеш түгел, рәислек итүче рөхсәте белән чыгыш ясау вакыты озайтылырга мөмкин, әмма 3 минуттан да артык түгел.

11. Гавами тыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаучыларга председатель рөхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

12. Гавами тыңлауларда катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткәргә комачауларга хокуклы түгел.

13. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

14. Халык алдында тыңлаулар уздыру тәртибен бозган очракта, рәис аларны утырыш залынан алып ташлауны таләп итәргә хокуклы.

15. Чыгышлар тәмамлангач, рәислек итүче гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә ачык тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне, рекомендацияләрне төгәлләштерү өчен сүз бирергә мөмкин.

16. Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык искәртмәләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма рәвештә тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә. Гавами тыңлаулар беркетмәсенә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Борындык авыл жирлегә Советы рәисе имза сала һәм ул билгеләнгән тәртиптә саклана.

17. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә законлылык, хокук тәртибе, жирле үзидарә мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Борындык авыл жирлегенә даими комиссиясе тарафыннан эзрәнә.

18. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерелергә тиеш.

19. Гавами тыңлаулар уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин итү Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Борындык авыл жирлегә Советы аппараты һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Борындык авыл жирлегә Башкарма комитеты тарафыннан гәмәлгә ашырыла.